

TIEDOTE 28.10.2015

Vapaa julkaistavaksi 28.10. klo 8.00

Esitys ostojunaliikenteen turvaamiseksi vuodeksi

Olemme tänään toimittaneet kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläiselle avoimen kirjeen, jossa esitämme ostojunaliikenteen turvaamista vuoden ajaksi. Yhteensä 12,3 miljoonan euron leikkauksista voidaan lähes kokonaan välttyä käyttämällä hyväksi Pisara-radan suunnittelumäärärahoja (11 miljoonaa). Hallitukseen ei kiirehdi Pisanan rakentamista ja Liikenneviraston mukaan sitä tarvitaan aikaisintaan 2030-luvulla. Virasto on myös esittänyt hankkeen lykkäämistä ensi vuosikymmenelle ja Vehviläisen edustaman puolueen koko eduskuntaryhmä vaati niin ikään suunnittelun keskeyttämistä viime syksynä.¹

Pisanan suunnittelusopimuksissa on varauduttu hankkeen keskeytymiseen ja valtion ja kuntien välinen niin sanottu MAL-sopimuskin on vain aiesopimus, joka ei voi sitoa Eduskunnan käsiä. Radan suunnittelua ehditään hyvin jatkaa myöhemmin tällä hallituskaudella ja käytettävissä on myös EU:n 16,3 miljoonan euron määräraha². Lisäksi oletamme, että ministerit Berner ja Vehviläinen löytävät keskenään hallituksen uudessa avokonttorihengessä puuttuvat 1,3 miljoonaa kaikkien ostoliikennejunien kulun turvaamiseksi.

Nimenomaan ministeri Vehviläisen toimimisvelvollisuutta perustelemme sillä, että juuri hän esitteli vuonna 2009 liikenne- ja viestintäministerinä VR:n henkilöjunaliikenteen yksinoikeussopimuksen. Tuolloin talouspoliittinen ministerivaliokunta edellytti muun muassa, että

¹ https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/eduskuntaaloite/Documents/taa_475+2014.pdf

² <https://helsinginmetro.wordpress.com/2015/07/12/bryssel-rakentakaa-keskenanne/>

”Rautateiden henkilöliikenteeseen sovelletaan verkostoperiaatetta ja henkilöliikenteen palveluja tarkastellaan yksinoikeussopimuksen sekä kauko- ja lähiliikenteen ostosopimusten muodostamana kokonaisuutena.”

Yksinoikeuden piti varmistaa monilukuisemmat, luotettavammat ja korkealaatuisemmat palvelut kuin mitä pelkästään markkinaehtoisesti voitaisiin tarjota. Lisäksi ”on mahdollista pitkäjärteisesti kehittää junaliikennettä ja lisätä esimerkiksi alueellista liikennettä, mikä nykytilanteessa on mahdotonta ostomäärärahojen riittämättömyyden takia”.

Viimeistään tänä syksynä sopimuskokonaisuus on osoittanut toimimattomuutensa, koska sekä markkinaehtoista että ostojunaliikennettä supistetaan. Nykyinen liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner on sinänsä aivan oikein alkanut miettiä nykytilan vaihtoehtoja. Toiminta on kuitenkin takaperoista, koska uudistuksia toteutetaan vasta yhteyksien lakkauttamisen jälkeen. Matkustajat joutuvat siksi siirtymään hitaampiin linja-autoihin, oman auton käyttäjiksi ja jotkut joutunevat myös vaihtamaan asuinpaikkaansa.

Ministerit Berner ja Sipilä ovat jo ehtineet väittää, etteivät he voi mitään markkinaehtoisten junien lakkauttamiselle, vaikka yksinoikeussopimuksessa selvästi mainitaan 1 – 3 vuoden siirtymäajat. Lehtitietojen mukaan ministeri Vehviläinen kuitenkin voisi hankkia jatkoaikaa ostojunayhteyksille (Karjalainen 30.9.2015: Nelikko ratkaisee junayhteydet)³. Tämä on mielestämme kohtuullista, koska Vehviläinen on epäonnistuneen sopimuskokonaisuuden takana. Pidämme lisäksi asiallisena, että väliaikaisratkaisua jatketaan vuoden jälkeen, mikäli junaliikenteen uusien vaihtoehtojen selvittelytyö on yhä kesken. Tässä vaiheessa emme kuitenkaan ota kantaa tuon lisäjatkoajan rahoittamiseen.

Suomen Rautatiematkustajat ry

Kemijärvi

www.rautatiematkustajat.fi

<http://www.facebook.com/pages/Rautatiematkustajat/158345494253217>

<http://www.facebook.com/groups/108232592543581/>

Lisätietoja: puheenjohtaja Kalevi Kämäräinen

041 – 492 9363, kalevi.kamarainen@gmail.com

varapuheenjohtaja Juha P. Korhonen

0400 – 616 335, korhonen.juhap@gmail.com

Liite: kirje kokonaisuudessaan

³ <http://www.karjalainen.fi/mielipiteet/mielipiteet/paakirjoitus/item/85869-nelikko-ratkaisee-junayhteydet>